

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
VELEUČILIŠTE KRIMINALISTIKE I JAVNE SIGURNOSTI

KLASA: 602-01/26-01/19
URBROJ: 511-01-121-26-7
Zagreb, 30. ožujka 2026.

SMJERNICE ZA KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE
NA VELEUČILIŠTU KRIMINALISTIKE I JAVNE SIGURNOSTI

Na temelju članka 19. Statuta Veleučilišta kriminalistike i javne sigurnosti, u skladu s Aktom o umjetnoj inteligenciji (Uredba (EU) 2024/1689 o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji) i Etičkim smjernicama namijenjenih nastavnom osoblju za upotrebu umjetne inteligencije i podataka u poučavanju i učenju Europske komisije (2022.), Vijeće Veleučilišta kriminalistike i javne sigurnosti na 4. redovitoj sjednici u akademskoj godini 2025./2026. održanoj 30. ožujka 2026. donosi:

Smjernice za korištenje umjetne inteligencije na Veleučilištu kriminalistike i javne sigurnosti

I. OPĆE ODREDBE I CILJEVI KORIŠTENJA UMJETNE INTELIGENCIJE

1. Svrha Smjernica za korištenje umjetne inteligencije

Ovim Smjernicama za korištenje UI (u daljnjem tekstu: Smjernice) Veleučilišta kriminalistike i javne sigurnosti (u daljnjem tekstu: Veleučilište) uređuje se odgovorno, etično i pravno dopustivo korištenje alata UI u nastavnim, znanstvenim i administrativnim poslovima na Veleučilištu.

Veleučilište prepoznaje ulogu alata UI u procesu učenja, podučavanja, te u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti. Veleučilište podržava primjenu alata UI u svrhu poticanja inovativnosti i kreativnosti u akademskim poslovima, uz istovremeno osiguravanje da se alati koriste na etički prihvatljiv i zakonit način.

UI postaje sastavni dio akademskog i stručnog razvoja, uz značajan potencijal za unapređenje učenja, poučavanja i istraživanja, ali je potrebno upoznati se sa rizicima u korištenju. UI se može koristiti kao pomoć u razvijanju akademskih vještina i vještina kritičkog razmišljanja, međutim ne može zamijeniti navedene radnje.

Upotreba UI je dopuštena uz uvažavanje ovih Smjernica, propisa, akademske čestitosti, zaštite privatnosti i prava intelektualnog vlasništva.

Smjernice će se redovito ažurirati i prilagođavati ovisno o razvoju tehnologije te etičkih okvira i standarda.

2. Ciljevi i načela Smjernica korištenja umjetne inteligencije

Ciljevi ovih Smjernica su:

- podržati transparentnu, etičku i zakonitu primjenu alata UI u nastavnim, znanstvenim i administrativnim poslovima,
- potaknuti i usmjeriti razvoj digitalnih kompetencija studenata, nastavnika i zaposlenika,
- istaknuti akademsku čestitost i odgovornu uporabu alata UI pri izradi studentskih i znanstvenih radova, nastavnih materijala i drugih dokumenata,

- naglasiti potrebu usklađenosti korištenja alata UI u skladu sa europskim i nacionalnim propisima,
- osigurati da se alati UI ne koriste kao zamjena za ljudsku stručnost, pedagošku odgovornost i znanstveno prosuđivanje.

Načela korištenja UI:

- odgovornost - korištenje UI mora biti u skladu sa vrijednostima Veleučilišta i etičkim normama,
- jednakost - izbjegavanje pristranosti ili diskriminacije u primjeni alata UI, uz promicanje pravednosti i jednakosti,
- privatnost i sigurnost - osobni i službeni podaci moraju biti zaštićeni od zlouporabe,
- transparentnost - nužno je komunicirati kada su i na koji način korišteni alati UI,
- inovacija - potiče se ozračje eksperimentiranja i inovativne primjene alata UI kako bi se poboljšali rezultati i unaprijedili obrazovni procesi.

Primjena Smjernica

Smjernice se odnose na zaposlenike, studente, vanjske suradnike i druge osobe koje u nastavnim aktivnostima Veleučilišta koriste alate UI za nastavne, znanstvene ili administrativne poslove.

II. ODGOVORNOSTI I PRIMJENA UMJETNE INTELIGENCIJE

3. Korištenje UI u nastavi

3.1. Korištenje alata UI-ja u poučavanju

Alati UI nastavnicima mogu pomoći u planiranju nastave, organizacijskim poslovima, pripremi nastavnih materijala, analizi podataka o nastavi i vrednovanju znanja i vještina. Nastavnici trebaju redovito pratiti napredovanje tehnologije i razvoj alata UI te se obrazovati za njihovo korištenje. Uporaba alata UI mora biti transparentna i temeljiti se na kritičkom promišljanju dobivenih podataka.

Pri korištenju UI u navedenim poslovima potrebno je sljedeće:

- nastavnici se trebaju upoznati sa načinom rada alata UI, njihovim prednostima i ograničenjima,
- sadržaje generirane alatima UI u nastavnim materijalima treba temeljito provjeriti po točnosti, pristranosti i etičkim pitanjima,
- nastavnici trebaju poticati UI pismenost među studentima,
- potrebno je informirati studente o ulozi UI u stjecanju znanja i o dopuštenim upotrebama UI,
- nastavnici trebaju voditi računa o sprječavanju nejednakosti među studentima koji imaju pristup plaćenim alatima UI od studenata koji ih nemaju.

Alati UI ne smiju se koristiti za:

- zamjenu za postupke vrednovanja, poučavanja ili davanja povratnih podataka studentima,
- predstavljanje generiranih nastavnih sadržaja kao vlastitih,
- puštanje donošenja odluka alatu UI,

- korištenje sadržaja na nastavi izrađenih alatima UI koji generiraju pristrane, netočne ili etički dvojbene sadržaje,
- korištenje sadržaja UI bez provjere točnosti, prikladnosti i etičke utemeljenosti.

3.2. Korištenje alata UI u vrednovanju

Korištenje alata UI može ubrzati vrednovanje automatizacijom određenih poslova, ali se ne smije koristiti umjesto poslova koja u vrednovanju treba provoditi nastavnik. Primjene alata UI u vrednovanju dopuštene su za automatsko ocjenjivanje objektivnih pitanja u obliku višestrukog izbora, pitanja točno ili netočno, kratkih tekstualnih ili brojčanih odgovora i slične zadatke. UI se ne smije koristiti za vrednovanje seminarskih, završnih ili diplomskih radova.

Postupak vrednovanja znanja i vještina korištenjem alata UI treba nadzirati nastavnik. Nastavnici koji koriste navedene alate u vrednovanju trebaju studente obavijestiti na koji način se takvi alati koriste pri vrednovanju njihovih radova, koje kriterije primjenjuju i na koji način rade.

Ako koriste alate UI u planiranju ili praćenju nastave te drugim poslovima u kojima se prikupljaju osobni podaci studenata, nastavnici trebaju osigurati zaštitu privatnosti.

Korištenje alata UI nadopunjuje i ne može zamijeniti interakciju nastavnika sa studentima i ulogu mentora u usmjeravanju, pedagoškom pristupu, kreativnom i odgovornom radu.

3.3. Korištenje alata UI za podršku studentima u učenju

Studenti su odgovorni za svoj rad u kojem koriste alate UI.

Studenti smiju koristiti alate UI za sljedeće radnje:

- jezična pomoć, provjera gramatike ili pravopisa, strukturiranje, uređivanje stila ili izražavanja u tekstu kojeg je izradio student,
- pronalaženje i pretraživanje izvora informacija, uz obvezu provjere točnosti,
- izradu prezentacija, tabličnih, grafičkih, shematskih, slikovnih i multimedijalnih sadržaja,
- prevođenje izvora, literature ili vlastitog teksta,
- sažimanje i analizu literature,
- razrađivanje ideja i nacрта,
- statističku analizu podataka.

Ako student koristi UI u rješavanju studentskih obveza, mora navesti koji je alat UI koristio, na koji je način, u kojim dijelovima zadatka te sačuvati unesene upite i odgovore UI. Student ne smije u alate UI unositi podatke iz službenih spisa niti druge osobne ili službene podatke vezane za policijsku ili kriminalističku taktiku ili druge stručne sadržaje.

UI ne smije biti autor studentskih radova niti se može navoditi kao izvor. Studenti ne smiju doslovno preuzimati sadržaj dobiven od UI i predstavljati ga kao svoje autorsko djelo već se navedeno smatra plagijatom.

Ako za pojedine kolegije i nastavne aktivnosti postoji potreba prilagođavanja zbog sadržaja ili ishoda učenja, nastavnici mogu odrediti u kojoj je mjeri i na koji način je dopušteno korištenje UI alata te o tome pravovremeno obavijestiti studente. Nastavnici mogu ograničiti korištenje alata UI ako to zahtijeva postizanje ishoda učenja kolegija.

Za upute o korištenju alata umjetne inteligencije studenti se trebaju savjetovati sa predmetnim nastavnikom ili mentorom rada.

3.4. Detekcija korištenja UI i mjere akademskog integriteta

Rezultati automatiziranih alata za detekciju UI ne mogu biti jedini dokaz akademske nečestitosti zbog mogućih netočnih pozitivnih i netočnih negativnih rezultata.

Ako postoji sumnja na nepropisno korištenje UI, nastavnici trebaju zatražiti od studenata objašnjavanje i pokazivanje načina izrade svog rada, prilaganje izvornih verzija tijekom izrade i drugih oblika provjere.

4. Smjernice za korištenje UI u znanstvenom radu

4.1. Upotreba alata UI u analizi podataka i razvoju znanstvenih metoda istraživanja

Alati UI mogu olakšati analizu podataka i primjenu znanstvenih metoda. Istraživači su odgovorni za korištenje alata UI, interpretaciju dobivenih rezultata i donošenje zaključaka. Alati UI ne mogu zamijeniti ljudsku stručnost i kritičko promišljanje.

Alate UI je dopušteno koristiti za:

- pronalaženje obrazaca, analizu trendova i analizu podataka,
- pomoć pri pronalaženju potencijalnih istraživačkih pitanja ili usmjeravanje daljnjih eksperimenata,
- pretraživanje izvora uz obvezu provjere vjerodostojnost i točnost rezultata.

4.2. Korištenje alata UI-ja u pripremi i pisanju znanstvenih radova

Alati UI smiju se koristiti kod pripreme znanstvenih ili stručnih radova i nastavnih materijala, ali nastavnici moraju kritički procijeniti i autorski prilagoditi sadržaj generiran s pomoću alata UI-ja prije uključivanja u sadržaj rada. Alat UI ne može biti naveden kao suautor rada.

Alate UI dopušteno je koristiti za:

- lektoriranje, provjeru gramatike, poboljšanje stila te prevođenje teksta,
- razradu ideja, izradu nacрта te razmatranje različitih pristupa za rješavanje istraživačkog problema,

- izradu ili izmjenu slika, tablica, grafova i multimedijских materijala ako su poštovani zahtjevi zaštite autorskih prava i privatnosti, te uz navođenje da je materijal djelomično ili u cijelosti generiran s pomoću UI.

4.3. Provjera rezultata

Neki sustavi UI mogu navoditi netočne podatke ili izvore. Nastavnici su dužni provjeriti točnost i vjerodostojnost podataka koje je generirao UI.

Algoritmi UI mogu sadržavati pristranost zbog strukture podataka na kojima su izrađeni. Nastavnici su obvezni procijeniti potencijalnu pristranost.

Pri korištenju podataka posebno osjetljivoga ili povjerljivoga karaktera (npr. osobni, zdravstveni ili službeni podaci), nastavnici su obvezni poštovati zakone i druge propise o zaštiti podataka koji su na snazi te osigurati da upotreba UI ne narušava privatnost ili sigurnost ispitanika.

Potrebno je kontinuirano praćenje razvoja tehnologija UI, uključujući nove alate i protokole, kako bi se osigurala relevantnost i učinkovitost istraživačkih procesa.

4.4. Transparentnost i navođenje korištenja UI

U znanstvenim radovima, projektima ili drugim oblicima rezultata istraživanja u kojima je korišten UI potrebno je naznačiti koji je alat UI korišten, u kojim dijelovima rada, na koji način te pohraniti zapise pitanja i odgovora od UI.

Nastavnici su odgovorni za sadržaj, zaključke i stavove iznesene u radu neovisno o ulozi UI.

Nastavnici su dužni provjeriti jesu li sadržaji generirani alatima UI u skladu s pravilima izdavača publikacije ili nositelja projekta.

Svi sudionici u obrazovnim i znanstvenim aktivnostima trebaju jasno citirati sadržaje iz alata AI prema nekom od standarda citiranja. Odabir načina citiranja može definirati nastavnik, ovisno o području u kojem se koriste alati UI.

5. Smjernice za administrativnu primjenu alata UI

Primjena alata UI može olakšati administrativne poslove uključujući pripremu bilješki, zapisnika, analitičkih dokumenata ili izvješća o pojedinim poslovima.

Ako se alati UI koriste za administrativne poslove, preporučeno je istaknuti koji su alati korišteni i na koji način.

Pri korištenju podataka osjetljivoga ili tajnog statusa (npr. osobni ili poslovni podaci, policijski spisi, obrasci iz kriminalističkog istraživanja itd.) nastavnici i studenti su dužni poštovati zakone i druge propise o zaštiti podataka te osigurati da upotreba UI ne narušava privatnost ili sigurnost osoba čiji su podaci u pitanju.

III. SIGURNOST I ZAŠTITA PODATAKA U ALATIMA UI

6. Zaštita privatnosti i podataka

Zabranjeno je unositi osobne, službene ili poslovne podatke o studentima, zaposlenicima, drugim osobama ili o Veleučilištu u alate UI osim ako su osobe dale pristanak.

Podaci se ne smiju unositi u alate UI jer oni mogu koristiti unesene osobne i istraživačke podatke u svojim daljnjim radnjama ili ih koristiti u druge svrhe.

Osobe čiji se podatci prikupljaju i koriste uz pomoć alata UI moraju biti o tome obaviješteni i dati pristanak.

Svi korisnici alata UI se trebaju upoznati sa pravilima alata UI povezanima sa privatnošću i intelektualnim vlasništvom.

izv. prof. dr. sc. Ante Orlović, prof. struč. stud.

